Bản tin

Số 46
12-2017

Chính sách & cuộc sống

Trung tâm Hành động vì sự phát triển cộng đồng - Ấn phẩm phát hành nội bộ mỗi tháng 1 số

TRONG SỐ NÀY:

Thư chúc tết Trang 2
Tin hoạt động Trang 3 - 6
Văn bản pháp luật Trang 7
Phân tích - Bình luận Trang 8 - 9
Câu chuyện pháp luật Trang 10
Tư vấn pháp luật Trang 11

Thân gửi quý đối tác, nhà tài trợ và bạn bè,

Thời khắc năm mới 2018 đang đến gần, Trung tâm Hành động vì sự phát triển cộng đồng (ACDC) xin gửi những lời chúc tốt đẹp và trân trọng nhất đến các quý đối tác, các nhà tài trợ và bạn bè, những người luôn đồng hành và ủng hộ chúng tôi trong suốt thời gian qua.

Năm 2017 là năm đánh dấu sự trưởng thành và phát triển của Trung tâm ACDC. Trải qua 6 năm với nhiều thành tựu, ACDC chuyển đổi mình với chiến lược mới, sứ mệnh mới "Chia sẻ niềm tin và nâng cao vị thế". Chúng tôi tin tưởng rằng, đến năm 2025, ACDC sẽ là tổ chức tiên phong trong việc tạo dựng môi trường sống tốt hơn cho người khuyết tật và nhóm yếu thế. Trong những năm tới, Trung tâm ACDC sẽ luôn là cầu nối tin cậy của các đối tác về các vấn đề liên quan đến người khuyết tật. Chúng tôi có một niềm tin vững chắc rằng người khuyết tật Việt Nam đã và đang dần tạo dựng được vị thế trong cộng đồng và xã hội. ACDC luôn sẵn sàng đồng hành cùng người khuyết tật, đồng hành cùng các đơn vị xây dựng và thực thi chính sách vì một thế giới ***"không ai bị bỏ lại phía sau".***

Năm mới đến, Trung tâm ACDC xin gửi lời tri ân sâu sắc đến các đối tác, các nhà tài trợ, các đơn vị hỗ trợ và bạn bè đã luôn đồng hành và giúp đỡ trong thời gian qua. Chúng tôi hy vọng giai đoạn tới vẫn sẽ được tiếp tục cộng tác và đồng hành cùng quý đối tác vì một cuộc sống không rào cản, vì sự hòa nhập và sự khẳng định vị thế của người khuyết tật trong chặng đường phát triển của Việt Nam.

Chúc các quý tổ chức, các bạn và gia đình năm mới mạnh khỏe - hạnh phúc, an khang - thịnh vượng.

Trân trọng cảm ơn./.

Hội thảo "Chia sẻ về Mục tiêu phát triển bền vững & Công ước Liên hợp quốc về quyền của người khuyết tật"

Ngày 14/12/2017, Liên đoàn các tổ chức của và vì người khuyết tật thế giới (IDA) phối hợp với Liên hiệp hội về người khuyết tật Việt Nam (VFD), Trung tâm ACDC tổ chức Hội thảo "Chia sẻ về Mục tiêu phát triển bền vững & Công ước Liên hợp quốc về quyền của người khuyết tật" tại Hà Nội. Đây là hoạt động nằm trong chuỗi hội thảo - tập huấn về việc giám sát các Mục tiêu phát triển bền vững (SDGs) phù hợp với Công ước Liên hợp quốc về quyền người khuyết tật (CRPD) đang diễn ra từ ngày 10 - 15/12.

Chương trình có sự tham dự của ông Kamal Malhotra - Đại diện thường trú Liên hợp quốc (UN) tại Việt Nam; NGND.TS Đặng Huỳnh Mai - Nguyên Thứ trưởng Bộ Giáo dục & Đào tạo, Chủ tịch Liên hiệp hội về người khuyết tật Việt Nam (VFD); ông Glenn Gipney - Trưởng đại diện Văn phòng CBM tại Việt Nam; Giáo sư Hyung Shik KIM - Thành viên Ủy ban Liên hợp quốc về quyền của người khuyết tật; bà Mega Smith - Chuyên gia về SDGs & bà Tchaurea Fleury - Cố vấn cao cấp về Nhân quyền, IDA; bà Nguyễn Thị Thanh Nga - Chuyên viên Văn phòng Phát triển bền vững, Bộ Kế hoạch và Đầu tư; cùng đại diện của 15 lãnh đạo các hội và tổ chức người khuyết tật Việt Nam; đại diện các chuyên gia đến từ Brazin, Fiji, Paskistan, Nepal, Lào, Mỹ.

Tại hội thảo, các đại biểu đã lắng nghe đại diện của UN chia sẻ về nội dung của Chương trình nghị sự 2030 và SDGs, đại diện của Bộ Kế hoạch và Đầu tư về tình hình triển khai và thực hiện báo cáo SDGs tại Việt Nam. Sau đó các đại biểu đã cùng thảo luận về nội dung, quá trình triển khai SDGs và CRPD ở Việt Nam và quốc tế.

Ông Kamal Malhotra - Đại diện của UN tại Việt Nam đã chia sẻ: Trong thời gian tới, Liên hợp quốc cam kết sẽ tiếp tục là đối tác của Chính phủ, các tổ chức xã hội dân sự và tất cả các bên liên quan khác ở Việt Nam để "hiện thực hóa quyền" của người khuyết tật, để mọi người đều có quyền sống đầy đủ và hạnh phúc. Tôi hy vọng chúng ta sẽ cùng nhau để bảo vệ và đảm bảo người khuyết tật được thụ hưởng đầy đủ và bình đẳng tất cả các quyền con người và các quyền tự do cơ bản theo đúng tinh thần của Chương trình nghị sự 2030 và SDGs.

SDGs là một tập hợp các chỉ tiêu liên quan đến tương lai phát triển quốc tế. Liên hiệp quốc đã đề ra các mục tiêu này và xúc tiến với tên gọi Các Mục tiêu Toàn cầu về Phát triển Bền vững, để thay cho Các Mục tiêu Phát triển Thiên niên kỷ đã hết hạn vào cuối năm 2015. Họ sẽ thực hiện Các Mục tiêu Phát triển Bền vững này từ năm 2015 đến năm 2030. Có 17 mục tiêu và 169 chỉ tiêu cụ thể.

Nguyệt Hà

Hoạt động chào mừng Ngày Quốc tế người khuyết tật 03-12

Năm 2017, để chào mừng Ngày Quốc tế người khuyết tật 03-12, Trung tâm Hành động vì sự phát triển cộng đồng (ACDC) đã phối hợp với các đối tác để triển khai tổ chức các hoạt động để chào mừng ngày kỉ niệm này.

Hà Nội:

Ngày 29/11, Trung tâm ACDC phối hợp với Quỹ ICRC MoveAbility Foundation và Đại sứ quán Thụy Sĩ tại Việt Nam với tổ chức sự kiện "We can do it" tại Hà Nội.

Tham gia chương trình có PGS. TS. Nguyễn Thị Xuân Thu, Chủ tịch Hội Chữ thập đỏ Việt Nam; bà Beatrice Maser Mallor - Đại sứ Thụy Sỹ tại Việt Nam; ông Nguyễn Ngọc Toàn - Phó Cục trưởng Cục Bảo trợ xã hội, Bộ LĐTB&XH; bà Tone Slenes - Bí thư thứ nhất, Đại sứ quán Nauy tại Việt Nam; bà Kate Reekie - Bí thư thứ nhất, Đại sứ quán Canada tại Việt Nam; ông Edon Hoppener - Bí thư thứ hai, Đại sứ quán New Zealand tại Việt Nam;

ông Michael Greene, Giám đốc Cơ quan Phát triển Quốc tế Hoa Kỳ (USAID); ông Đặng Văn Thanh, Phó chủ tịch Liên hiệp hội về người khuyết tật Việt Nam; đại diện các Hội người khuyết tật, đại diện các doanh nghiệp và báo chí.

Thông điệp mà chương trình "We can do it" mang tới là "Hãy nhìn vào khả năng, đừng nhìn vào khiếm khuyết" của người khuyết tật. Xoay quanh thông điệp này, chương trình mang đến cho người xem 7 câu chuyện được thể hiện bằng ảnh, bằng những thước phim sinh động. Bà Nguyễn Thị Lan Anh, Giám đốc Trung tâm ACDC cho biết: Với chủ đề Ngày Quốc tế người khuyết tật năm nay: Thay đổi hướng tới một xã hội bền vững và tiến bộ cho tất cả, chúng tôi hy vọng chương trình sẽ giúp công chúng hiểu rõ hơn khả năng vô tận trong mỗi con người và "hãy nhìn và khả năng, đừng nhìn vào sự khác biệt" của người khuyết tật.

Ninh Bình:

Ngày 03/12, ActionAid Quốc tế tại Việt Nam (AAV) và UBND huyện Nho Quan đã phối hợp thực hiện hoạt động truyền thông hưởng ứng Ngày Quốc tế người khuyết tật với mục tiêu "Hướng tới một cộng đồng bền vững và hòa nhập cho tất cả". Đây là hoạt động nằm trong khuôn khổ dự án "Thúc đẩy phát triển hòa nhập của người khuyết tật thông qua sáng kiến của các tổ chức xã hội" do Tổ chức CBM tài trợ, Trung tâm ACDC đóng vai trò là tư vấn kỹ thuật cho dự án.

Hoạt động nhằm truyền thông về Ngày Quốc tế người, cung cấp thông tin về người khuyết tật Việt Nam nói chung và người khuyết tật tại huyện Nho Quan nói riêng. Xuyên suốt hoạt động là các trò chơi tìm hiểu về luật và các chính sách dành cho người khuyết tật, tạo cơ hội có mọi người giao lưu học hỏi và kết nối với cộng đồng. Tham gia chương trình có đại diện UBND, Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội huyện Nho Quan, Hội người khuyết tật tỉnh Ninh Bình và người khuyết tật đến từ các xã của dự án và địa bàn lân cận.

Nghệ An:

Ngày 03/12, Trung tâm ACDC kết hợp cùng Hội người khuyết tật tỉnh Nghệ An tổ chức cuộc thi "Nhịp cầu pháp luật" nhằm kỷ niệm Ngày Quốc tế người khuyết tật tại tỉnh. "Nhịp cầu pháp luật" là cuộc thi, hội trại tìm hiểu về luật và các chính sách dành cho người khuyết tật; đồng thời thúc đẩy các hoạt động phong trào, tạo cơ hội được giao lưu học hỏi và là sân chơi lành mạnh, bổ ích cho người khuyết tật.

Tham gia chương trình có đại diện Sở Lao động - Thương binh và Xã hội tỉnh Nghệ An, Hội Bảo trợ người tàn tật và trẻ mồ côi tỉnh, thành phố và hơn 100 người khuyết tật đến từ thành phố Vinh và các huyện lân cận. Cuộc thi gồm 6 đơn vị huyện, thành phố, bao gồm: Thành phố Vinh, Nghi Lộc,

Thanh Chương, Thái Hòa, Hội người mù và Câu lạc bộ thanh niên tự lực. Giải nhất cuộc thi đã thuộc về câu lạc bộ thanh niên khuyết tật.

Quảng Ngãi:

Nhằm kỷ niệm Ngày Quốc tế người khuyết tật 03/12, Trung tâm ACDC phối hợp cùng Hội người khuyết tật tỉnh Quảng Ngãi, Đoàn thanh niên tỉnh Quảng Ngãi tổ chức Hội trại chào mừng và cuộc thi tìm hiểu pháp luật.

Hội trại có sự tham gia của 8 đơn vị đến từ thành phố và các huyện trong tỉnh Quảng Ngãi: Đức Phổ; Mộ Đức; Tư Nghĩa; Nghĩa Hành; Câu lạc bộ người Điếc, Sơn Tịnh, Bình Sơn. Bên cạnh cuộc thi tìm hiểu pháp luật, hội trại còn diễn ra nhiều trò chơi lý thú như đập niêu, đua xe lăn, chuyền bóng vào rổ... Các trại đều được đầu tư công phu và chuẩn bị từ nhiều ngày trước. Một thành viên tham gia hội trại cho biết: "Dù thời tiết không thuận lợi, mưa gió nhưng chúng tôi rất vui mừng vì hội trại được diễn ra. Đây là lần đầu tiên người khuyết tật được tham gia hội trại do chính mình làm ra và dành cho mình. Hy vọng sau chương trình này, cộng đồng sẽ nhìn nhận đúng hơn về khả năng của chúng tôi và hiểu hơn về người khuyết tật."

Hội trại tại Quảng Ngãi và cuộc thi Nhịp cầu pháp luật là hoạt động thuộc dự án Giám sát, đánh giá việc thực thi CPRD tại Việt Nam do Tổ chức CBM tài trợ.

Thừa Thiên Huế

Ngày 01/12, Trung tâm Nuôi dưỡng và cung cấp dịch vụ Công tác xã hội tỉnh Thừa Thiên Huế đã tổ chức lễ kỷ niệm Ngày Quốc tế người khuyết tật tại Hội trường Trung tâm. Tham dự buổi lễ kỷ niệm có bà Phan Minh Nguyệt - Phó Giám đốc Sở Lao động - Thương binh & Xã hội tỉnh Thừa Thiên Huế cùng các cơ quan chức năng và người khuyết tật đang được nuôi dưỡng tại Trung tâm. Trung tâm ACDC là một trong những nhà tài trợ của chương trình.

Được biết hiện nay Trung tâm Nuôi dưỡng và Cung cấp dịch vụ Công tác xã hội đang nuôi dưỡng và chăm sóc 83 người, trong đó có 54 người khuyết tật, gồm 24 người khuyết tật đặc biệt nặng, 30 người khuyết nặng và 11 người bệnh tâm thần đang điều trị. Bên cạnh đó Trung tâm còn tổ chức các hoạt động trợ giúp người khuyết tật tại cộng đồng như: hỗ trợ học nghề, tạo việc làm; tổ chức khám, phục hồi chức năng cho nạn nhân bom mìn; hỗ trợ mô hình sinh kế cho người khuyết tật...

Ngày 03/12, Hội liên hiệp phụ nữ Việt Nam phối

hợp với Trung tâm ACDC và Hội người khuyết tật thành phố Huế tổ chức "Tập huấn kỹ năng sống và sức khỏe cho phụ nữ khuyết tật".

Tham gia khóa tập huấn có 30 phụ nữ là người khuyết tật đang sống trên địa bàn thành phố Huế. Thông qua buổi tập huấn các chị em khuyết tật đã được các chuyên gia phổ biến thêm các kiến thức về: tình dục an toàn và lành mạnh; các bệnh lây truyền qua đường tình dục, HIV/AIDS;... Sau tập huấn, các chị em đã được tìm hiểu, chia sẻ nhiều kiến thức nhằm bảo vệ sức khỏe của bản thân, sống vui vẻ và hạnh phúc bên gia đình của mình.

Khóa tập huấn thể hiện sự hợp tác giữa các tổ chức trong mục tiêu nâng cao kiến thức và kỹ năng cho phụ nữ khuyết tật. Đây cũng là một trong những mục tiêu của Trung tâm ACDC giai đoạn 2016 - 2025.

Bình Phước:

Ngày 01/12, tại thị xã Phước Long, Ban vận động thành lập Hội người khuyết tật tỉnh Bình Phước phối hợp với Câu lạc bộ "Gia đình người khuyết tật" thị xã Phước Long tổ chức sự kiện kỷ niệm 25 năm Ngày Người khuyết tật Quốc tế 03/12/1992 - 03/12/2017 và tổng kết 1 năm hoạt động của Ban vận động.

Tham gia sự kiện có 70 đại biểu đến từ Hội Phụ nữ thị xã Phước Long, Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể và doanh nghiệp tư nhân, mạnh thường quân trên địa bàn thị xã Phước Long, cùng đại diện của là người khuyết tật tại địa phương.

Tuệ Chi (tổng hợp)

Ngày Quốc tế Ngôn ngữ kí hiệu - Thành tựu của cộng đồng người Điếc toàn cầu

WORLD FEDERATION OF THE DEAF

Ngày 19/12/2017, tại New York, Hoa Kỳ, Đại hội đồng Liên hợp quốc đã tuyên bố ngày 23/09 là Ngày Quốc tế Ngôn ngữ ký hiệu. Nghị quyết A/C.3/72/L.36/Rev.1 ban đầu đã được đồng thuận thông qua trong phiên họp thứ 48 của Ủy ban thứ ba - Đại hội đồng Liên hợp quốc vào thứ Năm, ngày 16/11/2017 và chính thức được thông qua tại phiên họp thứ 72 của Đại hội đồng Liên hợp quốc ngày 19/12/2017.

Ban đầu, theo đề nghị của Liên đoàn người Điếc thế giới (WFD), đặc phái viên của Antigua và Barbuda đã gửi đề xuất và sự ủng hộ về nghị quyết đến cho Liên hợp quốc. WFD cũng đã làm việc cùng với các đại diện từ các quốc gia thành viên để thu hút sự ủng hộ từ các phái đoàn thường trực của Liên hợp quốc, những người có quyền tại Đại hội đồng Liên hợp quốc để bỏ phiếu thống nhất ủng hộ nghị quyết. Nghị quyết được đồng thuận ủng hộ và thông qua bởi 97 quốc gia thành viên Liên hợp quốc.

Đại sứ Walton Webson thuộc Phái Đoàn thường trực của Antigua và Barbuda tại Liên hợp quốc đã phát biểu: "Nghị quyết này là một cột mốc quan trọng để lời hứa của chúng ta với thế giới rằng "không ai bị bỏ lại phía sau". Tuyên bố ngày 23/09 là Ngày Quốc tế Ngôn ngữ ký hiệu là một bước quan trọng trong việc nâng cao nhận thức của cộng đồng về các mục tiêu được đề ra trong điều 21 của CRPD nhằm đạt được các mục tiêu toàn cầu. Chính phủ Antigua và Barbuda rất vui mừng khi được tham gia vào ngày quốc tế này nhằm tập trung sự chú ý của thế giới vào các nguyên tắc của CRPD trong việc kêu gọi sự bình đẳng, đặc biệt là về khả năng tiếp cận, quyền tự do lựa chọn, được tôn trọng, độc lập và không bị kỳ thị của người khuyết tật."

Ngày 23/09 là ngày kỷ niệm thành lập WFD (23/09/1951), ngày này đánh dấu sự ra đời của một tổ chức vận động chính sách với một trong những mục tiêu chính là giữ gìn Ngôn ngữ ký hiệu và văn hoá người Điếc - điều kiện tiên quyết để công nhận quyền con người của người Điếc. Ngày quốc tế Ngôn ngữ ký hiệu đầu tiên sẽ được tổ chức vào ngày 23/09/2018 như là một phần của Tuần lễ Quốc tế người Điếc.

Chủ tịch Liên đoàn người Điếc Thế giới Colin Allen phát biểu: "Nghị quyết này khẳng định tầm quan trọng của Ngôn ngữ ký hiệu và việc thực hiện các dịch vụ Ngôn ngữ ký hiệu dành cho người Điếc càng sớm càng tốt. Nó cũng nhấn mạnh nguyên tắc "không có gì về chúng tôi mà không có chúng tôi" khi làm việc với cộng đồng người Điếc. WFD rất vui mừng triển khai và tổ chức lễ kỉ niệm ngày này hàng năm kể từ khi nghị quyết có hiệu lực vào năm 2018."

Tuần lễ Quốc tế người Điếc đã được tổ chức lần đầu tiên vào tháng 09/1958 và từ đó đã trở thành một phong trào toàn cầu nhằm đoàn kết người Điếc và nâng cao nhận thức về các vấn đề mà người Điếc phải đối mặt trong cuộc sống hàng ngày. Nghị quyết vừa được công bố sẽ góp phần mở rộng và phát huy truyền thống, từ đó tăng cường sự hiểu biết của các quốc gia thành viên Liên hợp quốc, khu vực tư nhân và các hệ thống của Liên hợp quốc nhằm thu hẹp khoảng cách trong việc đạt được các quyền con người cho người Điếc.

Quỳnh Mai - Ánh Ngọc (Biên dịch và tổng hợp)

Liên đoàn người Điếc thế giới (WFD) là một tổ chức phi chính phủ quốc tế đại diện và thúc đẩy thực hiện quyền con người cho khoảng 70 triệu người Điếc trên toàn thế giới. WFD là hiệp hội của các tổ chức người điếc từ 135 quốc gia. Nhiệm vụ của hiệp hội là thúc đẩy nhân quyền cho người Điếc và quyền tiếp cận đầy đủ, chất lượng và công bằng trong tất cả các lĩnh vực của xã hội, bao gồm quyền tự quyết, ngôn ngữ ký hiệu, giáo dục, việc làm và đời sống cộng đồng. WFD có nhân viên tư vấn tại Liên hợp quốc và là thành viên thành lập Liên đoàn các tổ chức của và vì người khuyết tật thế giới (IDA).

Trợ giúp pháp lý cho người khuyết tật

Theo quy định tại Luật trợ giúp pháp lý năm 2017 và được hướng dẫn chi tiết tại Nghị định 144/2017/NĐ-CP thì từ ngày 01/01/2018, người khuyết tật thuộc hộ cận nghèo hoặc đang nhận trợ cấp xã hội hàng tháng được trợ giúp pháp lý miễn phí.

Nghị định 141/2017/NĐ-CP ban hành ngày 07/12/2017 của Chính phủ quy định mức lương tối thiểu vùng đối với người lao động làm việc theo hợp đồng lao động

Mức lương tối thiểu vùng áp dụng đối với người lao động làm việc ở doanh nghiệp từ ngày 01/01/2018 như sau:

Vùng	Mức lương tối thiểu vùng áp dụng từ 01/01/2018	Tăng so với mức lương tối thiểu năm 2017 theo Nghị định 153/2016/NĐ-CP
Vùng I	3.980.000 đồng/tháng	Tăng 230.000 đồng
Vùng II	3.530.000 đồng/tháng	Tăng 210.000 đồng
Vùng III	3.090.000 đồng/tháng	Tăng 190.000 đồng
Vùng IV	2.760.000 đồng/tháng	Tăng 180.000 đồng

Mức lương tối thiểu vùng là mức thấp nhất làm cơ sở để doanh nghiệp và người lao động thỏa thuận và trả lương, đảm bảo:

♣ Không thấp hơn mức lương tối thiểu vùng đối với người lao động làm công việc đơn giản nhất;

♣ Cao hơn ít nhất 7% mức lương tối thiểu vùng đối với lao động đã học nghề, đào tạo nghề.

Nghị định có hiệu lực từ ngày 25/01/2018 và các quy định trong Nghị định này được thực hiện từ ngày 01/01/2018.

Nghị quyết số 125/NQ-CP về việc đơn giản hóa thủ tục hành chính, giấy tờ công dân liên quan đến quản lý dân cư thuộc phạm vi chức năng quản lý của Bảo hiểm Xã hội Việt Nam.

Lĩnh vực Thực hiện chính sách Bảo hiểm xã hội:

♣ ***Thủ tục Giải quyết hưởng chế độ thai sản:*** **Bỏ** bản sao Giấy khai sinh hoặc bản sao Giấy chứng sinh của con; Bản sao Giấy chứng tử của con trong trường hợp con chết; Bản sao Giấy chứng tử của mẹ trong trường hợp sau khi sinh con mẹ chết.

♣ ***Thủ tục Giải quyết chế độ tử tuất:*** **Bỏ** bản sao giấy chứng tử hoặc giấy báo tử hoặc bản sao Quyết định tuyên bố là đã chết của Tòa án đã có hiệu lực pháp luật

♣ ***Thủ tục Giải quyết di chuyển đối với người đang hưởng lương hưu, trợ cấp bảo hiểm xã hội hằng tháng và người chờ hưởng lương hưu, trợ cấp hằng tháng từ tỉnh này đến tỉnh khác:*** **Bỏ** bản sao hộ khẩu thường trú tại nơi cư trú mới, bản sao chứng minh nhân dân/hộ chiếu.

♣ ***Thủ tục Giải quyết hưởng trợ cấp hằng tháng:*** **Bỏ** giấy chứng tử hoặc giấy báo tử đối với trường hợp đề nghị hưởng trợ cấp mai táng

♣ ***Thủ tục Giải quyết hưởng trợ cấp đối với nhà giáo đã nghỉ hưu chưa được hưởng chế độ phụ cấp thâm niên trong lương hưu:*** **Bỏ** giấy chứng tử hoặc giấy báo tử hoặc quyết định của Tòa án tuyên bố là đã chết đối với trường hợp nhà giáo đủ điều kiện hưởng trợ cấp nhưng chưa được giải quyết, đã chết từ ngày 01 /01/2012 trở đi.

♣ ***Thủ tục Giải quyết điều chỉnh thông tin về nhân thân đối với người đang hưởng lương hưu, trợ cấp bảo hiểm xã hội hằng tháng; điều chỉnh, hủy quyết định, chấm dứt hưởng bảo hiểm xã hội:*** Bỏ giấy khai sinh.

♣ ***Thủ tục Truy lĩnh lương hưu, trợ cấp bảo hiểm xã hội hằng tháng hoặc trợ cấp một lần của người hưởng đã chết nhưng còn những tháng chưa nhận:*** Bỏ giấy chứng tử hoặc giấy báo tử.

Lĩnh vực Thực hiện chính sách Bảo hiểm y tế: Thủ tục Khám chữa bệnh Bảo hiểm y tế và Thanh toán trực tiếp chi phí khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế **bỏ** khai sinh đối với trẻ em dưới 6 tuổi.

Lĩnh vực Cấp sổ BHXH, thẻ BHYT: Thủ tục Cấp lại, đổi, điều chỉnh thông tin trên sổ bảo hiểm xã hội, thẻ bảo hiểm y tế **bỏ** giấy khai sinh; sổ hộ khẩu hoặc sổ tạm trú.

Đơn giản hoá tờ khai biểu mẫu: Đồng loạt bỏ thông tin về ngày tháng năm sinh hoặc thời gian/ nơi cấp chứng minh thư nhân dân (thay bằng mã số định danh công dân) trong nội dung 09 biểu mẫu thuộc các văn bản của Bảo hiểm XH như QĐ 636/QĐ-BHXH (22/4/2016); QĐ 828/QĐ-BHXH (27/5/2016)...

Nghị quyết này có hiệu lực từ ngày 29/11/2017.

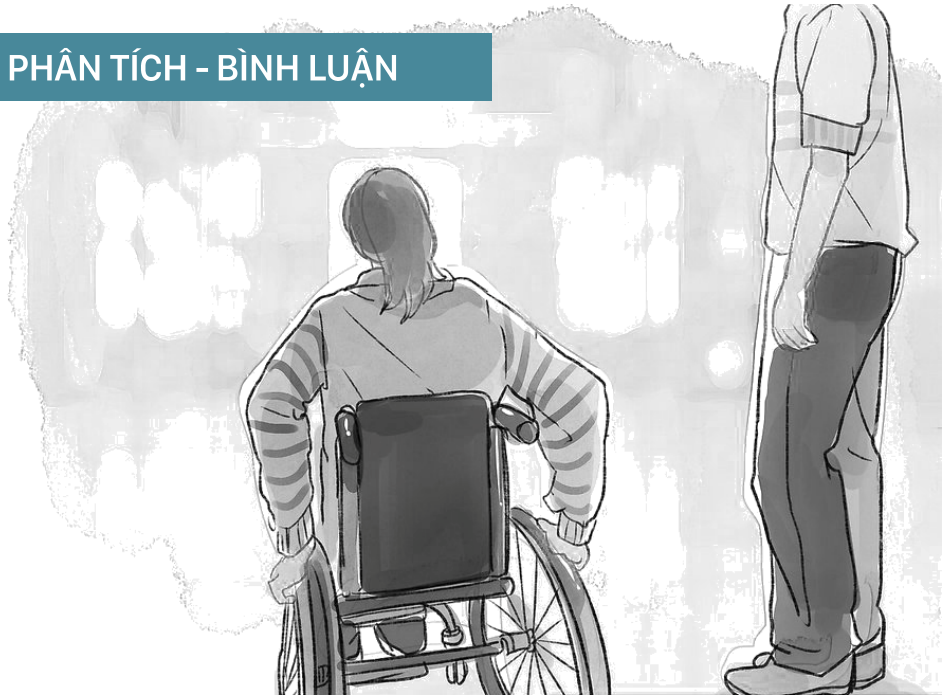

QUYỀN NUÔI CON SAU KHI LY HÔN CỦA NGƯỜI KHUYẾT TẬT

ThS. Ngô Thị Thu Hằng

Ly hôn là việc chấm dứt mối quan hệ vợ chồng theo bản án, quyết định có hiệu lực pháp luật của Toà án. Khi ly hôn, hai vợ chồng tiến hành thoả thuận về việc trông nom, nuôi dưỡng, giáo dục con và việc phân chia tài sản, nếu không thoả thuận được thì Toà án quyết định theo quy định của pháp luật. Tuy nhiên, thực tế trong quá trình hoạt động hỗ trợ pháp luật cho người khuyết tật, chúng tôi nhận thấy họ đang bị hạn chế về quyền nuôi con sau khi ly hôn vì nhiều nguyên nhân khác nhau. Bài viết sau đây sẽ làm rõ quy định pháp luật và thực trạng quyền nuôi con sau khi ly hôn của người khuyết tật hiện nay tại nước ta.

Quy định của pháp luật về quyền nuôi con của người khuyết tật khi li hôn

Luật Người khuyết tật 2010 lần đầu tiên đưa ra quy định nghiêm cấm hành vi cản trở quyền nuôi con của người khuyết tật tại khoản 6 Điều 14, nhằm bảo vệ tối đa các quyền nhân thân của người khuyết tật. Pháp luật người khuyết tật đảm bảo quyền này của họ, và xử phạt hành chính đối với người có hành vi cản trở quyền nuôi con của người khuyết tật với mức phạt tiền từ 3.000.000 đồng đến 5.000.000 đồng.[1]

Luật Hôn nhân Gia đình (HNGĐ) 2014[2] được ban hành đã tiếp nối quy định của Luật HNGĐ 2000[3] về vấn đề giải quyết nuôi con sau ly hôn như sau:

Hai bên vợ chồng có thể tự thoả thuận với nhau về người trực tiếp nuôi con sau ly hôn và Toà án sẽ căn cứ vào sự thoả thuận này để ra quyết định công nhận. Bản thoả thuận này sẽ được Toà án đề nghị nộp cùng với đơn đề nghị giải quyết ly hôn hoặc nộp sau khi Toà án thụ lý đơn nếu trong quá trình giải quyết ly hôn hai vợ chồng thoả thuận được với nhau về người nuôi con.

Trong trường hợp hai bên vợ chồng không thỏa thuận được, Tòa án sẽ ra quyết định giao con cho một bên nuôi dưỡng căn cứ vào quyền lợi về mọi mặt của con. Pháp luật hôn nhân gia đình chưa đưa ra giải thích về cụm từ "quyền lợi về mọi mặt của con" và "lợi ích của con". Tuy nhiên Điều 11.d Nghị quyết của Hội đồng Thẩm phán Tòa án Nhân dân Tối cao số 02/2000/NQ-HĐTP ngày 23/12/2000 hướng dẫn áp dụng một số quy định của Luật Hôn nhân và Gia đình năm 2000 (đã hết hiệu lực) nhấn mạnh phải lưu ý đến các điều kiện cho sự phát triển về thể chất, bảo đảm học hành và các điều kiện cho sự phát triển tốt về tinh thần. Bên đáp ứng càng nhiều điều kiện cho sự phát triển của con thì càng thuyết phục được Tòa án giao cho quyền nuôi con. Trên thực tế, Toà án sẽ dựa vào các yếu tố sau:

Điều kiện về tinh thần: thời gian chăm sóc, dạy dỗ, giáo dục con, sự yêu thương, tình cảm đối với con từ trước đến nay, điều kiện cho con vui chơi giải trí, nhân cách đạo đức, trình độ học vấn,...của cha mẹ. Những vấn đề như rượu chè, cờ bạc, ngoại tình,...thời gian hạn chế sẽ là yếu tố gây trở ngại cho việc giành quyền trực tiếp nuôi con;

Điều kiện về vật chất: ăn ở, sinh hoạt, điều kiện học tập... dựa trên nguồn thu nhập, tài sản, chỗ ở của cha mẹ. Đây sẽ là những yếu tố quan trọng ảnh hưởng đến việc giành quyền trực tiếp nuôi con.

Trong trường hợp con từ đủ 07 tuổi trở lên thì Toà án phải xem xét nguyện vọng của con, con mong được ở cùng ai. Tuy nhiên, song song với việc xem xét nguyện vọng này, Toà án vẫn sẽ xem xét điều kiện chăm sóc con của cha, mẹ để ra quyết định về người trực tiếp nuôi con.

Con dưới 36 tháng tuổi được giao cho mẹ trực tiếp nuôi, trừ trường hợp người mẹ không đủ điều kiện để trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con hoặc

cha mẹ có thỏa thuận khác phù hợp với lợi ích của con.

Như vậy, hiện nay pháp luật tôn trọng sự bình đẳng giữa hai vợ chồng về quyền nuôi con sau ly hôn mà không có sự phân biệt người khuyết tật hay không khuyết tật. Cha, mẹ là người khuyết tật vẫn có quyền nuôi con sau ly hôn nếu đáp ứng được những điều kiện chăm sóc, giáo dục con.

Thực trạng về quyền nuôi con sau ly hôn của người khuyết tật

Mặc dù Luật HNGĐ 2014 đã dành riêng một điều khoản quy định về quyền nuôi con sau ly hôn, nhưng trong thực tế việc thực hiện những quy định này vẫn gặp khó khăn. Pháp luật quy định Tòa án căn cứ vào việc ai là người có khả năng đáp ứng tốt nhất các quyền lợi của con, không có quy định căn cứ vào các nhược điểm về thể chất của cha hoặc mẹ để quyết định người nuôi con sau ly hôn.

Thực tế cho thấy những vụ tranh chấp quyền nuôi con sau ly hôn giữa hai vợ chồng trong đó một người là khuyết tật, thì Tòa án thường quyết định giao quyền nuôi con cho người không khuyết tật, với lý do sức khỏe của người khuyết tật không đảm bảo điều kiện trông nom, chăm sóc con (mặc dù họ có thể đảm bảo được tất cả các điều kiện con phát triển cả về thể chất và tinh thần). Trong quá trình tư vấn pháp luật cho người khuyết tật, Trung tâm ACDC gặp nhiều trường hợp người vợ là người khuyết tật vận động, nhưng lại có công việc ổn định, thu nhập cao hơn chồng, lại là người gần gũi, chăm lo cho các con chu đáo hơn chồng. Tuy nhiên khi ly hôn, người chồng viện cớ vợ không tiện đi lại, không thể chăm sóc tốt cho các con để giành quyền nuôi con. Nếu xét về điều kiện nuôi con, thì người vợ hoàn toàn đủ khả năng đáp ứng các điều kiện cho sự phát triển của con, cả vật chất và tinh thần. Khi ra phán quyết, Tòa án lại căn cứ vào lý do người vợ bị khuyết tật vận động để giao quyền nuôi con cho người chồng.

Xem điểm c khoản 1 Điều 9 Nghị định 144/2013/NĐ-CP ban hành ngày 29/10/2013 quy định xử phạt hành chính về bảo trợ, cứu trợ xã hội và bảo vệ, chăm sóc trẻ em

Xem khoản 2 và 3 Điều 81 Luật Hôn nhân & Gia đình 2014.

Xem khoản 2 Điều 92 Luật hôn nhân và gia đình năm 2000.

> *Chị H ở Ninh Bình sau khi sinh con xong thì bị liệt 2 chân. Sau đó, người chồng ngoại tình và yêu cầu li dị khi con 2 tuổi. Toà án giải quyết cho chồng nuôi con mặc dù chị H vẫn có thu nhập hàng tháng đều đặn nhờ vào việc bán hàng và có đủ khả năng để chăm sóc con một cách tốt nhất.* [4]

Có thể thấy việc pháp luật chưa có những hướng dẫn cụ thể có vấn đề này đang là một vướng mắc khiến cho Toà án gặp nhiều lúng túng trong quá trình xử lý các vụ tranh chấp nuôi con khi li hôn của người khuyết tật.

Kiến nghị cho quy định quyền nuôi con sau ly hôn của người khuyết tật

Việc căn cứ vào quyền lợi về mọi mặt của con, cũng như khả năng của cha hoặc mẹ đáp ứng được những điều kiện cho sự phát triển của con để ra quyết định về người có quyền nuôi con là hoàn toàn đúng đắn. Tuy nhiên, pháp luật Việt Nam vẫn còn cần làm rõ hơn một số yếu tố sau:

Thứ nhất, cần có một văn bản pháp luật liên tịch giữa Toà án nhân dân tối cao (TANDTC) và một số Bộ như Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội; Bộ Y tế, Bộ Xây dựng...trong đó đưa ra hướng dẫn chi tiết về xác định những điều kiện cha mẹ cần đáp ứng để được giao quyền nuôi con và có thể cụ thể hóa bằng những tiêu chí như: tiền lương hoặc thu nhập mỗi tháng khoảng bao nhiêu, tiêu chí về nhà ở, thời gian dành cho con, những cơ sở vật chất có thể dành cho con,... Ngoài ra, TANDTC cũng cần có văn bản hướng dẫn nghiệp vụ đối với các Toà cấp dưới, nêu rõ tiêu chí nhược điểm về thể chất của cha hoặc mẹ không phải căn cứ Tòa quyết định người trực tiếp nuôi con (trên thực tế áp dụng pháp luật, tiêu chí này vẫn được Tòa án xem xét khi quyết định giao quyền nuôi con cho cha hoặc mẹ, mặc dù chưa được quy định chính thức trong bất cứ văn bản pháp luật nào). Điều này dẫn đến việc thực hiện khác nhau giữa các địa phương. Hơn nữa, Tòa án đang xác định theo hướng có lợi hơn cho người không khuyết tật, dẫn đến việc hạn chế người khuyết tật được trực tiếp nuôi con sau ly hôn.

Thứ hai, cần sửa đổi, bổ sung để làm rõ hành vi cản trở quyền nuôi con sau ly hôn của người khuyết tật là những hành vi nào, mức độ hành vi ra sao thì sẽ bị xử phạt hành chính trong Nghị định 144/2013/NĐ-CP ban hành ngày 29/10/2013 quy định xử phạt hành chính về bảo trợ, cứu trợ xã hội và bảo vệ, chăm sóc trẻ em. Việc quy định cụ thể sẽ giúp cho những người thực thi chính sách xử lý thích đáng các trường hợp vi phạm và đảm bảo được sự công bằng, tôn nghiêm của pháp luật, quan trọng hơn là đảm bảo được quyền nuôi con của người khuyết tật.

[1] Xem điểm c khoản 1 Điều 9 Nghị định 144/2013/NĐ-CP ban hành ngày 29/10/2013 quy định xử phạt hành chính về bảo trợ, cứu trợ xã hội và bảo vệ, chăm sóc trẻ em

[2] Xem khoản 2 và 3 Điều 81 Luật Hôn nhân & Gia đình 2014.

[3] Xem khoản 2 Điều 92 Luật hôn nhân và gia đình năm 2000

[4] Đây là một câu chuyện có thật, chúng tôi không công bố thông tin cá nhân của người khuyết tật để đảm bảo nguyên tắc bí mật thông tin cá nhân.

CHUYỆN NHÀ, CHUYỆN ĐẤT HAY CHUYỆN TÌNH NGƯỜI

Chị Mẫn 27 tuổi, là người Điếc và từng có một gia đình nhỏ cho đến khi bị nhà chồng đối xử tệ bạc vì chuyện nhà cửa. Sinh ra chị đã không thể nghe như những đứa trẻ khác. Thương con thiệt thòi, bố mẹ chị đã để lại cho chị căn nhà sau khi họ mất đi. Căn nhà được làm sổ đỏ và chị là sở hữu hợp pháp.

Năm 25 tuổi chị quen anh Tâm, người mà chị lấy làm chồng bây giờ. Hai người cùng sống trong ngôi nhà mà bố mẹ chị để lại. Cuộc sống lúc đầu ít nhiều khó khăn vì chị không nghe, nói được mà phải dùng ký hiệu biểu đạt. Sau đó chồng chị quen dần và trở thành người mà chị tin tưởng nhất. Biến cố xảy ra khi gia đình chồng chị dồn tiền mua nhà trên thành phố. Vì không đủ tiền mà đất đẹp quá nên chồng chị Mẫn ngỏ ý hai vợ chồng góp chút tiền giúp bố mẹ. Anh Tâm tìm mọi cách tác động khiến chị Mẫn phải suy nghĩ. Tài sản duy nhất của chị chính là ngôi nhà mà bố mẹ đã cho và chút tiền trợ cấp hàng tháng. Bản thân anh Tâm chỉ thỉnh thoảng đi làm phụ hồ cho đội xây ở trong làng, tiền lúc có lúc không. Vì không thể nói ra hết suy nghĩ của mình nên chị phải viết ra giấy, vì thế chồng chị mất kiên nhẫn và to tiếng với chị. Trước phản ứng của chồng, chị rất ngạc nhiên nhưng sau đó nghĩ anh Tâm vì muốn giúp bố mẹ nên mới vậy chị đã quyết định sẽ giúp một phần.

Anh Tâm nói ngon ngọt rằng chị bán căn nhà đang ở đã cũ đi, góp tiền đưa cho bố mẹ mua đất rồi bố mẹ sẽ cho anh chị ngôi nhà 2 tầng mà ông bà đang ở. Mảnh đất mà vợ chồng chị Mẫn dồn tiền mua cùng sau này cũng là của vợ chồng anh chị mà thôi. Sau nhiều lần thuyết phục, hứa hẹn, chị Mẫn cũng đồng ý bán căn nhà của bố mẹ và đưa tiền cho anh Tâm mà không có giấy tờ gì xác nhận. Ngôi nhà bán được 1 tỷ thì đưa cho nhà chồng 500 triệu để mua đất còn bao nhiêu để mua đồ nội thất và xây thêm một tầng 3. Sau khi bán nhà, vợ chồng chị dọn về ở cùng bố mẹ chồng. Hôm giỗ ông nội, bố mẹ chồng cũng gọi mấy cô chú sang để nói là cho vợ chồng chị ngôi nhà. Ông bà cũng lấy giấy bút ra viết vài dòng là cho căn nhà 2 tầng và xây sửa thêm 1 tầng cho cháu nội ở nhưng không cho chị ký. Mọi thứ xong xuôi, chị Mẫn cũng không hỏi gì nữa. Đồ đạc mua sắm không thiếu thứ gì mà việc xây thêm tầng 3 vẫn chưa thấy bố mẹ chồng làm. Chị có ý giục chồng thì anh bảo đợi ông bà tìm thợ uy tín. Rồi bố mẹ chị lấy lý do muốn đợi con gái về rồi làm. Nhìn cả nhà chồng lén lút bàn bạc với nhau chị mới linh cảm có chuyện không hay. Chị quay quắt, ấm ức mà không sao bày tỏ được, chị không nghe thấy họ nói gì. Mãi sau đó chồng chị mới bóng gió nói cô em chồng đi làm xa về chưa có chỗ ở nên bố mẹ muốn cho ở nhờ. Chị chỉ biết lắc đầu phản đối, chị không muốn đem hết số tiền của mình bán nhà ra dùng mà không hỏi ý kiến chị. Chị tức giận và yêu cầu chồng trả tiền cho chị và đưa chị xem sổ đỏ. Chồng chị không nói gì chỉ bỏ ra ngoài, chị ú ớ không biết bày tỏ cùng ai.

Những ngày sau đó, bố mẹ chồng gọi thợ đến xây thêm tầng 3, cô em chồng không chào hỏi chị một câu mà còn tỏ thái độ phân biệt, bố mẹ chồng tránh mặt chị. Khi thấy chị quá căng thẳng, chồng chị Mẫn mới lôi sổ đỏ ra cho chị xem thì chị ngỡ ngàng khi người sở hữu căn nhà chỉ có tên anh Tâm mà không có chị. Chị đưa mắt sửng sốt nhìn anh – người mà chị nghĩ có thể giải thích cho chị mọi chuyện nhưng đáp lại chỉ là ánh mắt lạnh lùng, dửng dưng. Chỉ muốn hỏi, muốn được nghe lời giải thích nhưng mọi thứ cứ nghẹn trong cổ họng. Chị tìm cách ngăn họ xây nhà,

chị không cho thợ xây vào, mẹ chồng chỉ giằng co và dọa chị bằng cách chỉ thẳng tay ra phía cổng. Chị hiểu, họ muốn đuổi chị ra khỏi nhà. Chị rơi xuống hố sâu của sự thất vọng và chị khóc. Trong lúc bế tắc nhất, chị chợt nghĩ tới chị Xuân là phó chủ tịch chi hội Điếc, đã từng giúp chị một số chuyện trước đó. Có lẽ lúc này người chị có thể gặp và tìm sự chia sẻ, giúp đỡ là chị Xuân. Chị gạt nước mắt đi thẳng tới chi hội...

Trần Thủy

Tôi có người anh họ là người mù. Cho tôi hỏi khi chuyển thẻ hồng sang thẻ đỏ, lệ phí như thế nào?

Phòng Luật Trung tâm ACDC tư vấn:

Sổ đỏ là tên gọi mà người dân thường hay sử dụng để gọi đối với giấy chứng nhận quyền sử dụng đất khi được cấp cho đất ở và có nhà ở trên đất, thì phần nhà ở sẽ được ghi là Tài sản gắn liền trên đất. Sổ hồng là tên gọi mà người dân thường hay sử dụng để gọi đối với giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở do Bộ xây dựng ban hành. Bây giờ các loại sổ này đều thông nhất cấp đổi một loai giấy là: Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất.

Để được cấp đổi từ sổ hồng sang sổ đỏ cần thuộc một trong những quy định tại Điều 76 Nghị định 43/2013/NĐ-CP như sau:

" Việc cấp đổi Giấy chứng nhận, Giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở, Giấy chứng nhận quyền sở hữu công trình xây dựng đã cấp được thực hiện trong các trường hợp sau:

a) Người sử dụng đất có nhu cầu đổi Giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở, Giấy chứng nhận quyền sở hữu công trình xây dựng hoặc các loại Giấy chứng nhận đã cấp trước ngày 10 tháng 12 năm 2009 sang loại Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất;

b) Giấy chứng nhận, Giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà ở, Giấy chứng nhận quyền sở hữu công trình xây dựng đã cấp bị ố, nhòe, rách, hư hỏng;

c) Do thực hiện dồn điền, đổi thửa, đo đạc xác định lại diện tích, kích thước thửa đất;

d) Trường hợp quyền sử dụng đất, quyền sở hữu tài sản gắn liền với đất là tài sản chung của vợ và chồng mà Giấy chứng nhận đã cấp chỉ ghi họ, tên của vợ hoặc của chồng, nay có yêu cầu cấp đổi Giấy chứng nhận để ghi cả họ, tên vợ và họ, tên chồng."

Như vậy, để được cấp sổ hồng, anh/chị có thể làm thủ tục xin cấp đổi sang loại Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất theo mẫu mới hiện nay theo quy định tại Điểm a Khoản 1 Điều 76 của Nghị định 43/2013/NĐ-CP như trên.

Trình tự thủ tục cấp đổi:

Theo Thông tư 24/2014/TT/BTNMT, người đề nghị cần phải nộp 1 bộ hồ sơ đề nghị cấp đổi giấy chứng nhận lên Văn phòng đăng ký đất đai. Hồ sơ bao gồm:

a. Đơn đề nghị cấp đổi Giấy chứng nhận theo Mẫu số 10/ĐK

b. Bản gốc Giấy chứng nhận đã cấp.

c. Trường hợp bác có nhu cầu nộp hồ sơ tại Ủy ban nhân dân cấp xã thì Ủy ban nhân dân cấp xã nơi có đất tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả. Trường hợp cấp đổi Giấy chứng nhận thì trong thời hạn 03 ngày làm việc kể từ ngày nhận đủ hồ sơ, Ủy ban nhân dân cấp xã phải chuyển hồ sơ đến Văn phòng đăng ký đất đai.

TRUNG TÂM ACDC
Địa chỉ: P905, Tòa nhà Dream Center Home, 282 Nguyễn Huy Tưởng, Thanh Xuân, Hà Nội
TƯ VẤN PHÁP LUẬT MIỄN PHÍ CHO NGƯỜI KHUYẾT TẬT
Tư vấn qua điện thoại: 024 6281 1234
Tư vấn qua email: tuvanphaplu-atacdc@gmail.com hoặc tuvan@acdc.org.vn
Tư vấn trực tuyến trên website: http://acdc.org.vn hoặc: tuvanmienphi.vn
Tư vấn qua Facebook: Trung tâm ACDC
Tư vấn tại địa phương, qua thư tay, bản tin, trực tiếp tại Văn phòng Trung tâm ACDC.

Trung tâm Hành động vì sự phát triển cộng đồng (Trung tâm ACDC) là một tổ chức Phi chính phủ Việt Nam làm việc trong lĩnh vực hỗ trợ người khuyết tật và những nhóm người yếu thế khác trong cộng đồng.
Chúng tôi với một đội ngũ nhân sự trẻ, giàu nhiệt huyết và kinh nghiệm đang tìm kiếm những giải pháp khả thi nhằm xây dựng một xã hội không vật cản và vì quyền của người khuyết tật với tôn chỉ mục đích "Chia sẻ niềm tin và nâng cao vị thế" cho cộng đồng người khuyết tật Việt Nam.

Ban biên soạn:

Nguyễn Thị Lan Anh
Đàm Việt Hà
Trần Thị Minh
Nguyễn Thị Ánh Ngọc
Phan Ngọc Việt

Hàng tháng, Trung tâm ACDC cho ra mắt Bản tin nội bộ Chính sách & Cuộc sống để phục vụ hữu ích hơn cho nhu cầu cập nhật tin tức của người khuyết tật Việt Nam và những tổ chức, cá nhân làm việc trong lĩnh vực người khuyết tật tại Việt Nam. Chúng tôi luôn hy vọng sẽ có những góp ý và cộng tác của các độc giả để bản tin ngày càng phong phú, đa dạng và thiết thực hơn. Mỗi bản tin ngoài được in giấy, sẽ được chuyển tải trên email list của diễn đàn người khuyết tật Việt Nam và trang web của Trung tâm tại địa chỉ ***http://acdc.org.vn****.*
Khi sao chép nội dung, cần liên lạc với Ban biên tập và ghi rõ nguồn.

Liên hệ với Ban biên tập bản tin của Trung tâm ACDC:

Điện thoại: **024 6675 3946** Email: **minhtran@acdc.org.vn**.

Địa chỉ: **Phòng 905, Tòa nhà Dream Center Home, 282 Nguyễn Huy Tưởng, Thanh Xuân, Hà Nội.**

USAID TỪ NHÂN DÂN MỸ

MoveAbility Disability Rehabilitation Inclusion ICRC